

Sammanfattning

Eftersom flera länsstyrelser har rapporterat att svarsfrekvensen från kommunerna varit låg medför detta att lägesbilden bedöms ha en lägre tillförlitlighet än normalt.

Överlag lyfts trängseln inom handeln fram som ett fortsatt problem. Samtidigt rapporteras från flera håll att butiksinnehavarna överlag jobbar aktivt med att reducera trängseln genom olika åtgärder såsom besökstak, skyltning m.m. Mellandagsrean förefaller inte ha ökat trängseln i en så hög utsträckning som tidigare befarats.

Från Värmland rapporteras om trängsel vid restauranger och bensinstationer längs vägen upp till fjällen. En iakttagelse är därvid att när fjällturister stannar för att handla följer ofta hela familjen med in i affären. Fjällresenärer som äter och handlar följer inte heller rekommendationerna gällande avstånd m.m. i tillräcklig utsträckning. Det rapporteras om trängsel på bensinstationer och på matställen längs vägarna. I Dalarna bedöms besöksstrycket vara högt vid skid- och fjällanläggningar och i fjällkommuner.

Örebro län lyfter fram farhågor om ett minskat förtroende för beslutsfattare på nationell nivå och sämre efterlevnad med anledning av de avsteg kring utlandsresor och affärsbesök som det rapporterats om i nyheterna.

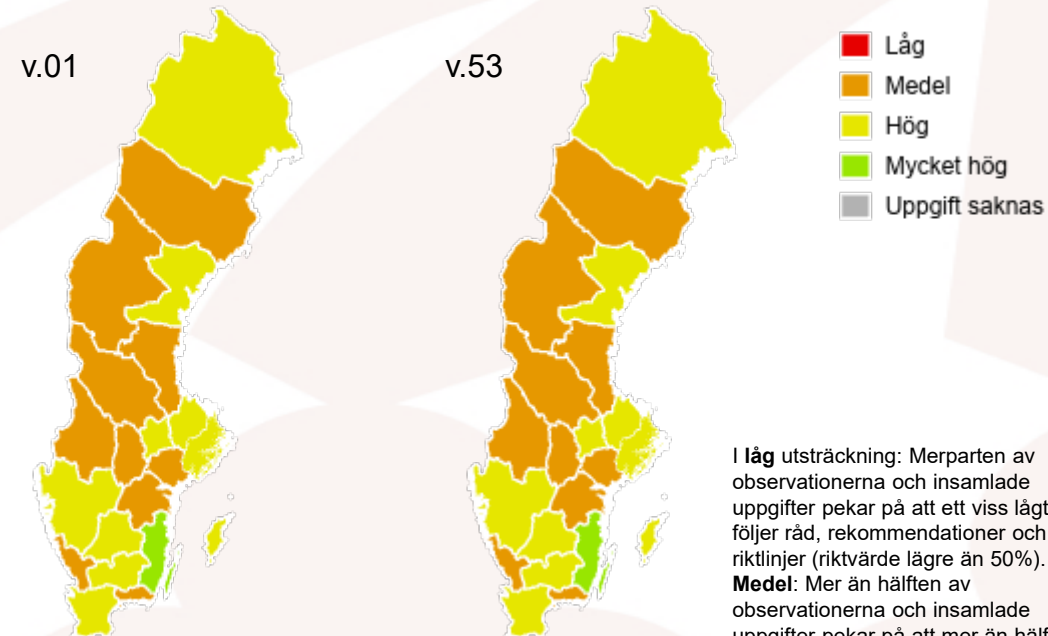
Flera län rapporterar att efterlevnaden i kollektivtrafiken alltjämt är hög samt att resandet ligger på en låg nivå. Västmanland län rapporterar att efterlevnaden är mycket hög.

Kommentarer/slutsatser

Efterlevnaden bedöms i stort sätt vara jämförbar med föregående vecka. I samband med fjällresor och nyårsfirande förefaller dock efterlevnaden fungera något sämre.

Vårt att notera är rapporteringen kring personal i turistnäringen där erfaren personal bedöms vara bättre på efterlevnad av regler än tillfällig säsongspersonal.

BEDÖMD EFTERLEVAD PER LÄN

I **låg** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att ett viss lågt antal följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde lägre än 50%).

Medel: Mer än hälften av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att mer än hälften av populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde upp till ca 70%).

I **hög** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att flertalet följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde mer än 70%).

I **mycket hög** utsträckning: I princip samtliga observationer och insamlade uppgifter pekar på att i princip hela populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde 90-100%).

Samlad bedömning nationella resmönster

Baserat på data från Telia konstateras att resande sedan föregående vecka minskat inom alla län förutom ett (en variation mellan länen på -12 till +1). Störst minskning i Örebro (-12), Kronoberg, Västernorrland, Östergötland (-11), Jönköping, Stockholm, Södermanland, Uppsala och Värmland (-10).

Jämtlands län har en ökning av resandet (+1). Lägst minskning av resandet i Gotland (-2) och Dalarna (-3). Det har även skett en minskning av resandet mellan länen. Sedan restriktionerna infördes i oktober har resandet till och från Stockholm, Göteborg och Malmö minskat med 41%, 39% respektive 42,5%. Minst förändring av resor till och från länet har Västmanland, som är pendlingslän.

De flesta län rapporterar att resandet ligger kvar på en låg nivå och i vissa län rapporteras att resandet har minskat ytterligare jämfört med föregående vecka.

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

Handel, livsmedelsbutiker och där fler serviceinrättningar finns på samma ställe såsom tex paketutlämning, bankomater, toaletter etc är de områden som anges som de största riskområdena i nuläget särskilt under vissa tider.

Yrkesmässig idrottsutövning av gruppiddrotter inomhus lyfts fram som en stor risk för smittspridning. Från Västerbotten rapporteras om att flera spelare inom Björklövens hockeylag är smittade och att man därför har stängt ner A-lagsverksamheten.

Fler nämner att ungdomar umgås i större grupper på offentliga platser eller i köpcentrum . Trängsel förekommer fortsatt i kollektivtrafiken på vissa turer i rusningstrafik, särskilt vid av- och påstigning i busstrafiken, även om resandet i allmänhet minskat senaste veckan. Det har uttryckts farhågor att återgång till arbete och skola efter juledigheterna kan leda till stor trängsel i kollektivtrafiken.

I samband med rådande högtider (bl.a. jul och nyår) där människor vill mötas fysiskt i större utsträckning, kanske med en minskad benägenhet att följa de allmänna råden, ökar risken. Lunchrum pekas ut som särskilda riskzoner.

Vidtagna åtgärder

- De flesta län och kommuner rapporterar åtgärder kopplat till genomförande och planering för vaccination.
- 8 län rapporterar om samverkan, planering och förberedelser inför införande av pandemilagstiftning.
- 6 län rapporterar om åtgärder kopplat till ansträngt läge i vården, så som planering för personalbortfall, inställda operationer, behov av rekrytering till SVV, förstärkningsläge eller aktiverat krislägesavtal.
- Flera kommuner rapporterar om ansökningar kring besöksförbud samt smittspridning på SÄBO
- Dalarnas län rapporterar om säkrade rutiner avseende testning och karantänboenden för personal vid skidanläggningar som upplever symptom.
- Stockholms län rapporterar om samverkan kring provtagning och vaccinering av utlandsfödda. Ett färre antal andra län rapporterar om särskilda informationsinsatser till samma målgrupp.
- I likhet med förra veckans rapportering rapporterar många kommuner om stängd verksamhet så som bibliotek, badhus, fritidsgårdar, träningsanläggningar och andra samlingslokaler.
- Fortsatt många kommuner som rapporterar om informationskampanjer och utökade informationsinsatser i digitala medier.
- Vissa län rapporterar om pågående planering samt beredskap att hantera frågan om munskydd. Ett län rapporterar att de har tonat ner kravet på att trafikutövarna ska tillhandahålla munskydd och lyfter i stället den enskildes ansvar.

13 län har inte rapporterat om nya vidtagna åtgärder.

Behov av åtgärder

- Minst 3 län rapporterar om behov av tydligare kommunikation från nationella myndigheter till allmänheten om att de allmänna råden ska följas även efter vaccinering för att undvika smittspridning.
- Fortsatt behov i ett antal län/kommuner av informationsinsatser på nationell nivå för att undvika onödigt resande samt riktad information i rätt kanaler för att nå ungdomar.
- Stockholms län eftersöker tydliga besked om riktlinjer kring munskydd i kollektivtrafiken.
- 2 län efterfrågar sammanställning av nationellt framtaget kommunikationsmaterial för att underlätta användning
- En definition av vad som är att anse som trängsel i kollektivtrafiken i förhållande till föreskrifterna har efterfrågats

17 län har inte rapporterat om nya behov av åtgärder.